

Examenul de bacalaureat național 2015

**Proba E. a)
Limba și literatura română**

Varianta 2

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citește următorul text:

Mă întremam anevoie dintr-o boală grea, și medicii stăruiau să schimb aerul. Mi-am adus atunci aminte de vărul Dionis, care stăpânea o moșie pe plaiurile Buzăului, cu câțiva munți ohavnici* plini de turme; și am plecat la el.

Nu mai călcasem pe acolo din copilărie, când petreceam verile la bunici. Dar cu Dionis fusesem foarte legat cât își făcuse studiile la București. Pe urmă el plecase în streinătate, trecuse pe la Paris, se statornicise câțiva ani la Oxford și se întorsese un perfect gentleman, nițel înstreinat poate și mai ales cam trăsniț. Dar și acum ne îmbrățișam cu duioșie când treburile îl aduceau tot mai rar în capitală. El niciodată nu lipsea să mă poftescă la bârlogul lui unde se închisese după ce-i muriseră părinții și mai cu seamă după ce făcuse o „tristă experiență”, după cum spunea el căsătoriei.

Așa că, fără să-l mai vestesc, m-am suit dimineața în tren, și la scăpătutul soarelui, după ce am urcat toată albia Buzăului, proptită cu spetezele de munți albaștri în fund, eram la capătul călătoriei, cu toate umbrele copilăriei abătute asupra mea.

Odinioară nu era cale ferată. Drumul ăsta îl făceam cu trăsura și încântarea nu mai avea sfârșit. Plecam de jos, dintre maluri căptușite cu cătușnic* și crivine* argintii, șerpuiam printre măguri păduroase, suiam dealurile îmbrăcate în pometuri*, ajungeam la munți, ne strecuram prin chei de stânci, ne dam jos ca să ușurăm caii la coaste, poposeam în piscul pripoarelor să răsuflăm și să ne umplem ochii de priveliștea ce izbucnea deodată în perspectiva zecilor de laturi ale munților, unde mă așteptau răsfațul bunicilor, libertatea să mă cațăr în pomi, să mă scald în voie, să călăresc, dar mai ales să umblu cu pușca prin păduri.

Acum trenul luase locul șoselei vrăjite, și asta mă întrista ca o îmbătrânire a mea și a locurilor.

Cei câțiva kilometri de la gara terminus până în sat i-am făcut pe jos, în tovărășia gospodarilor coborâți odată cu mine, din care unii își aminteau încă de tata și mă ajutară să duc bagajele.

Curând, orizontul amurgului se strâmtă. Intram sub pintelul muntelui, și noaptea tăbăra, când, rămas singur, băteam în porțile conacului. Am așteptat îndelung, până ce un slugoi, stârniț de hărmălaia câinilor, s-a îndurat să iasă, bănuitor – boierul nu era acasă.

(Vasile Voiculescu, **Sakuntala**)

*ohavnic adj. (înv. și pop.; despre proprietate) care nu poate fi înstrăinat

*cătușnică s.f. (reg.) plantă cu miros aromatic

*crivină s.f. (reg.) desiș de mărăcini mari, cu arbori subțiri

*pomet s.n. grădină cu pomi fructiferi

Scrive pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Numește câte un sinonim neologic potrivit pentru sensul din text al cuvintelor *stăruiau* și *deodată*. **2 puncte**
2. Explică rolul virgulei în secvența *plecase în streinătate, trecuse pe la Paris*. **2 puncte**
3. Construiește un enunț în care să ilustrezi sensul conotațiv al substantivului *turmă*. **2 puncte**
4. Transcrie, din textul dat, două secvențe care conturează dimensiunea temporală. **4 puncte**
5. Precizează două motive literare prezente în textul dat. **4 puncte**

6. Menționează tipul de perspectivă narativă din textul dat. **4 puncte**
7. Prezintă rolul verbelor la timpul imperfect în textul dat. **4 puncte**
8. Ilustrează, cu câte un exemplu din text, două trăsături ale genului epic. **4 puncte**
9. Comentează, în 60 – 100 de cuvinte, următoarea secvență din text: *Nu mai călcasem pe acolo din copilărie, când petreceam verile la bunici. Dar cu Dionis fusesem foarte legat cât își făcuse studiile la București. Pe urmă el plecase în streinătate, trecuse pe la Paris, se statornicise câțiva ani la Oxford și se întorsese un perfect gentleman, nițel înstreinat poate și mai ales cam trăsnit.* **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Scrie un text de tip argumentativ de 150 – 300 de cuvinte despre *rolul rețelelor de socializare în promovarea artei*.

În elaborarea textului de tip argumentativ, trebuie:

- să respecti structura discursului de tip argumentativ: formularea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri; **8 puncte**
- să ai conținutul adecvat argumentării pe tema dată: formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate ipotezei, formularea unei concluzii pertinente; **16 puncte**
- să respecti normele limbii literare (registru stilistic adecvat, normele de exprimare, de ortografie și de punctuație) și precizarea privind numărul de cuvinte. **6 puncte**

Notă! În vederea acordării punctajului, textul trebuie să fie în concordanță cu problematica pusă în discuție.

Nu sunt obligatorii exemplele din opere literare.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de 600 – 900 de cuvinte în care să prezinți *tema și viziunea despre lume* dintr-o dramă studiată.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea dramei studiate într-o orientare/periodă literară, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- prezentarea a două scene/citate/secvențe relevante pentru tema și viziunea despre lume din drama studiată;
- ilustrarea a patru elemente de structură, de compoziție și de limbaj ale dramei studiate, semnificative pentru prezentarea temei și a viziunii despre lume (de exemplu: acțiune, conflict dramatic, act, scenă, relații temporale și spațiale, modalități de caracterizare a personajelor, registre stilistice, limbajul personajelor, notațiile autorului etc.);
- susținerea unei opinii despre modul în care tema și viziunea despre lume se reflectă în drama studiată.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului vei primi **14 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 3 puncte; *abilități de analiză și argumentare* – 3 puncte; *utilizarea limbii literare* – 2 puncte; *ortografia* – 2 puncte; *punctuația* – 2 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 1 punct; *respectarea precizării privind numărul de cuvinte* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2015

**Proba E. a)
Limba și literatura română**

Varianta 2

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Se punctează orice formulare/modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

1. câte 1 punct pentru numirea fiecărui sinonim neologic potrivit pentru sensul din text al cuvintelor indicate (de exemplu: *stăruiau* – insistau; *deodată* – brusc) **2 x 1 p. = 2 puncte**
2. explicarea rolului virgulei în secvența indicată (de exemplu: marchează un raport de coordonare) **2 puncte**
3. construirea oricărui enunț în care se ilustrează sensul conotativ al cuvântului indicat **2 puncte**
4. câte 2 puncte pentru transcrierea oricăror două secvențe care conturează dimensiunea temporală (de exemplu: *Mi-am adus atunci aminte; Pe urmă el plecase*) **2 x 2 p. = 4 puncte**
5. câte 2 puncte pentru precizarea oricăror două motive literare prezente în textul dat (de exemplu: drumul, amintirea) **2 x 2 p. = 4 puncte**
6. menționarea tipului de perspectivă narativă din textul dat (perspectivă narativă de tip subiectiv) **4 puncte**
7. prezentarea rolului verbelor la timpul imperfect: *prezentare adecvată și nuanțată* – 4 p.; *prezentare schematică, ezitantă* – 2 p. **4 puncte**
8. – câte 1 punct pentru menționarea oricăror două trăsături ale genului epic, prezente în textul dat (de exemplu: prezența instanțelor comunicării narative – narator, personaje; folosirea narațiunii ca mod de expunere) **2 x 1 p. = 2 puncte**
– câte 1 punct pentru ilustrarea, cu câte un exemplu din textul dat, a fiecăreia dintre cele două trăsături menționate **2 x 1 p. = 2 puncte**
9. – comentarea secvenței indicate: *comentare adecvată și nuanțată* – 3 p.; *comentare schematică, ezitantă* – 2 p.; *încercare de comentare* – 1 p. **3 puncte**
– respectarea precizării privind numărul de cuvinte **1 punct**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

– structura discursului de tip argumentativ:

- formularea ideilor în scris: *text clar organizat, coerent, cu echilibru între componente* – 4 p.; *text parțial organizat, fără echilibru între componente* – 2 p. **4 puncte**
- utilizarea mijloacelor lingvistice utile exprimării unei aprecieri (de exemplu: verbe de opinie, adverbe/locuțiuni adverbiale de mod folosite ca indici ai subiectivității evaluative, conjuncții/locuțiuni conjuncționale cu rol argumentativ, utilizate pentru exprimarea raporturilor de tip cauzal, consecutiv, final, concluziv etc., conectori argumentativi): *utilizare adecvată* – 4 p.; *utilizare parțial adecvată* – 2 p. **4 puncte**

– conținutul argumentării:

- formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica propusă **2 puncte**
- câte 3 puncte pentru enunțarea fiecăreia dintre cele două argumente adecvate ipotezei **2 x 3 p. = 6 puncte**
- câte 3 puncte pentru dezvoltarea corespunzătoare a fiecăreia dintre cele două argumente enunțate: *dezvoltare clară, nuanțată* – 3 p.; *încercare de dezvoltare, schematism* – 1 p. **2 x 3 p. = 6 puncte**
- formularea unei concluzii pertinente **2 puncte**

- respectarea normelor limbii literare și a precizării privind numărul de cuvinte:
- registrul stilistic adecvat cerinței **1 punct**
 - respectarea normelor de exprimare (0-1 greșeli lexicale sau morfo-sintactice – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.) **2 puncte**
 - respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0-1 greșeli ortografice și de punctuație – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.) **2 puncte**
 - respectarea precizării privind numărul de cuvinte **1 punct**

Notă! În vederea acordării punctajului, textul trebuie să fie în concordanță cu problematica pusă în discuție.

Nu sunt obligatorii exemplele din opere literare.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Conținut – 16 puncte

- câte 2 puncte pentru evidențierea oricăror două trăsături care fac posibilă încadrarea dramei într-o orientare/periodă literară, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică **2 x 2 p. = 4 puncte**
- *precizarea oricărei trăsături* – 1 p.;
 - *evidențierea trăsăturii* – 1 p.
- prezentarea a două scene/citate/secvențe relevante pentru tema și viziunea despre lume din drama studiată **4 puncte**
- *menționarea temei și a viziunii despre lume* – 1 p.
 - *ilustrarea temei și a viziunii despre lume prin două scene/citate/secvențe comentate* – 3 p.; *ilustrarea printr-o scenă/secvență sau printr-un citat comentat* – 2 p.; *simpla numire a unor episoade/secvențe sau tendința de rezumare, scrierea unui citat, fără comentarea acestuia* – 1 p.
- câte 1 punct pentru ilustrarea fiecăruia dintre cele patru elemente de structură, de compoziție și de limbaj ale dramei studiate, semnificative pentru prezentarea temei și a viziunii despre lume **4 x 1 p. = 4 puncte**
- susținerea unei opinii despre modul în care tema și viziunea despre lume se reflectă în drama studiată: *susținere adecvată și nuanțată* – 4 p.; *încercare de susținere sau schematism* – 2 p.; *simplă formulare a opiniei* – 1 p. **4 puncte**

Redactare – 14 puncte

- organizarea ideilor în scris **3 puncte**
- *text clar, organizat, coerent, cu echilibru între introducere, cuprins și încheiere, în care construcția paragrafelor subliniază ideile în succesiune logică* – 3 p.
 - *text parțial organizat, cu dezechilibru între componente, în care construcția paragrafelor nu subliniază ideile în succesiune logică* – 2 p.
 - *text vag organizat, fără evidențierea trecerii de la o idee la alta* – 1 p.
- abilități de analiză și de argumentare **3 puncte**
- *relație adecvată între idee și argument, utilizare de argumente convingătoare, formulare de judecăți de valoare relevante* – 3 p.
 - *relație parțial adecvată între idee și argument, utilizare de argumente insuficient de convingătoare, formulare de judecăți parțial relevante* – 2 p.
 - *relație nerelevantă între idee și argument, schematism* – 1 p.
- utilizarea limbii literare (*stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată* – 2 p.; *vocabular restrâns, monoton* – 1 p.) **2 puncte**
- ortografia (0-1 erori: 2 p.; 2 erori: 1 p.; 3 sau mai multe erori: 0 p.) **2 puncte**
- punctuația (0-1 erori: 2 p.; 2 erori: 1 p.; 3 sau mai multe erori: 0 p.) **2 puncte**
- așezarea în pagină, lizibilitatea **1 punct**
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte **1 punct**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.